

ศาสนากับสุขภาพ

หัวใจของการปฏิรูประบบสุขภาพ คือ ความเห็นที่ถูกต้อง หรือสัมมาทิฐิว่าสุขภาพคืออะไร ถ้าเห็นว่าสุขภาพ คือ เรื่องโรงพยาบาล มดหมอ หยูกยา เท่านั้น ทิฐินั้นก็คับแคบและนำไปสู่การกระทำที่คับแคบ แก้ปัญหาไม่ได้ หรือได้บางส่วน แต่ไปก่อปัญหาให้ส่วนอื่น นิยามคำว่าสุขภาพที่กว้างขวางและลึกซึ้งที่สุดคือขององค์การอนามัยโลกที่ว่า

สุขภาพ = สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางกาย
= สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางจิต
= สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางสังคม
= สุขภาวะที่สมบูรณ์ทางจิตวิญญาณ

สุขภาวะที่สมบูรณ์เกิดจาก**ความถูกต้องที่สมบูรณ์** คือความถูกต้องของทั้งหมด ความถูกต้องก็คือธรรมะ ความถูกต้องทั้งหมดก็คือบมธรรม สุขภาพคือบมธรรม

หลักธรรมของทุกศาสนาโดยส่วนลึกคือ ศีล สมาธิ ปัญญา

ศีล คือระบบการอยู่ร่วมกันด้วยความเป็นปกติ หมายถึง ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันด้วยความเป็นปกติ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม การเมือง กฎหมาย กฎระเบียบ ประเพณี ที่เรียกว่าวัฒนธรรม ระบบการอยู่ร่วมกันด้วยความเป็นปกติ เป็นเรื่องที่ต้องตกแต่งแก้ไขตลอดเวลา เมื่อมีระบบการอยู่ร่วมกันด้วยความปกติก็มีสุขภาวะ ศีลเป็นฐานให้สมาธิและปัญญา

สมาธิ จิตใจที่สงบมีสมาธิเป็นสุขอย่างยิ่ง เป็นฐานของปัญญา และส่งเสริมศีล

ปัญญา เข้าใจความจริงของธรรมชาติ ลดละความเห็นแก่ตัว ทำให้เป็นอิสระหลุดพ้นจากความบีบคั้น เป็นสุขอย่างยิ่ง ส่งผลต่อศีลและสมาธิอย่างยิ่ง

ศีล สมาธิ ปัญญา รวมกันคือพัฒนาการทางจิตวิญญาณ นี่คือนิยามของสุขภาพที่สมบูรณ์ทางจิตวิญญาณ

ศาสนาจึงเป็นเรื่องของสุขภาพทั้งเนื้อทั้งตัว ในการปฏิรูประบบสุขภาพจึงต้องนึกถึงบทบาทของศาสนาอย่างแรง